

Equipaments i serveis

Oficina del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac

La Mata
Carretera de Terrassa a Navarcles (BV-1221), km 14,8 (Mura)
Apartat de correus 71
08230 Matadepera
Tel. 938 318 350. Fax 937 433 300
p.santllorenc@diba.cat
Horari: feiners, de 8 a 15 h

Centre de Documentació del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac

Cisterna, 39 baixos 2a
08221 Terrassa
Tel. 937 808 900. Fax 937 893 110
p.santllorenc.cdbau@diba.cat
Horari: de dilluns a divendres, de 9 a 14 h, i de dilluns a dijous, de 15 a 18 h; juny, juliol i setembre, de 9 a 14 h; tancat a l'agost

Centre d'Informació del Coll d'Estenalles

Informació, exposició permanent, audiovisual i venda de publicacions
Carretera de Terrassa a Navarcles (BV-1221), km 14,8
08278 Mura
Tel. 938 317 300. Fax 938 318 090
p.santllorenc.estena@diba.cat
Horari: cada dia, de 10 a 15 h (excepte Nadal i Cap d'Any)

Monestir de Sant Llorenç del Munt. La Mola

Punt d'informació, venda de publicacions i exposició permanent
Guiatge gratuït al monestir els diumenges
Servei de restauració
Tel. 937 435 454 i 629 503 040
info@lamola.com
Horari: feiners, de 10 a 16 h; dissabtes, diumenges i festius, de 9 a 18 h. Divendres i dissabtes, de 19 a 24 h, sopars

Casanova de l'Obac

Punt d'informació i venda de publicacions. Centre d'interpretació i educació ambiental. Audiovisual i exposicions perma-

nents i temporals
Carretera de Terrassa a Rellinars (B-122), km 9,8
08222 Terrassa
Tel. 937 435 468
Visites concertades (feiners) al tel. 937 855 461
p.santllorenc.obac@diba.cat
Horari: dissabtes i festius, de 10.30 a 14.30 h (excepte Nadal i Cap d'Any). Tancat del 5 al 20 d'agost, ambdós inclosos

Centre d'Informació de Mura

Seu del Consorci Turístic de les Valls del Montcau
Informació i venda de publicacions. Exposició permanent
Antigues escoles, s/n
08278 Mura
Tel. 938 318 375
p.santllorenc.mura@diba.cat
Horari: feiners, de 10 a 14 h i de 16 a 19 h; dissabtes i festius, de 10 a 14 h; tancat a l'agost
Visites concertades: dies feiners
Visites concertades a les coves de Mura: dissabtes i festius

Centre d'Informació del Pont de Vilomara i Rocafort

Informació, itineraris autoguiats i educació ambiental
Exposició permanent: «Les tines i el vi»
Sant Jaume, 30 (Centre Cívic)
Tel. 629 559 413
08254 El Pont de Vilomara i Rocafort
rodabosc@hotmail.com
Horari: diumenges, d'11 a 14 h
Visites concertades a les tines, agost tancat

El Marquet de les Roques

Punt d'informació, tallers i activitats culturals
Exposició permanent «La Colla de Sabadell: entre el noucentisme i l'avantguarda»
Vall d'Horta
08212 Sant Llorenç Savall
Tel. 937 141 053 i 608 158 518
lobrador@lobrador.net
Horari: dissabtes i festius, d'11 a 14 h; tancat a l'agost

Escola de Natura i Formació la Muntada

Educació ambiental i espai de participació juvenil
Vall d'Horta
08212 Sant Llorenç Savall
Tel. 687 401 400 i 933 046 818
masia.lamuntada@gmail.com
Horari: feiners, de 10 a 13 h; juliol, cada dia de 10 a 13 h; agost, tancat
Visites escolars concertades

Punt d'Informació de Talamanca

Informació del parc i itineraris autoguiats
Raval, 4. 08279 Talamanca
Horari: dissabtes i festius, de març a juny i d'octubre a desembre, de 10 a 15 h

Àrea d'esplai del torrent de l'Escaiola

Servei de bar i cafeteria
Lloguer de barbacoes, taules, graelles i venda de llenya
Reserves entre setmana concertades
Horari: dissabtes, diumenges i festius, de 10 a 18 h; agost, tancat
Carretera de Terrassa a Navarcles (BV-1221), km 7,5
Tel. 937 435 454 i 629 503 040
info@lamola.com

Àrea d'esplai de la riera de Nespres

Servei de bar i cafeteria
Lloguer de barbacoes, taules, graelles i venda de llenya
Camí veïnal de Mura a Rocafort (a la sortida del poble de Mura)
Tel. 938 310 472 i 618 552 140
rieranespres@terra.es
Horari: diumenges i festius, del 15 de febrer al 30 de juny i de l'1 de setembre al 30 de novembre, de 10 a 18 h

Àrea d'esplai de les Arenes

Ctra. de Castellar del Vallès a Monistrol de Calders (B-124), km 12,3
Tel. 938 317 300
Horari: dissabtes, diumenges i festius, de 10 a 15 h (de juny a setembre, de 10 a 19 h)

4.800 m

3 h

Excursió agradable, de dificultat mitjana, amb camins ben marcats i alguns pendents en el primer sector. L'itinerari és senyalitzat per fites amb etiquetes de color vermell.

Recomanable per al públic general.

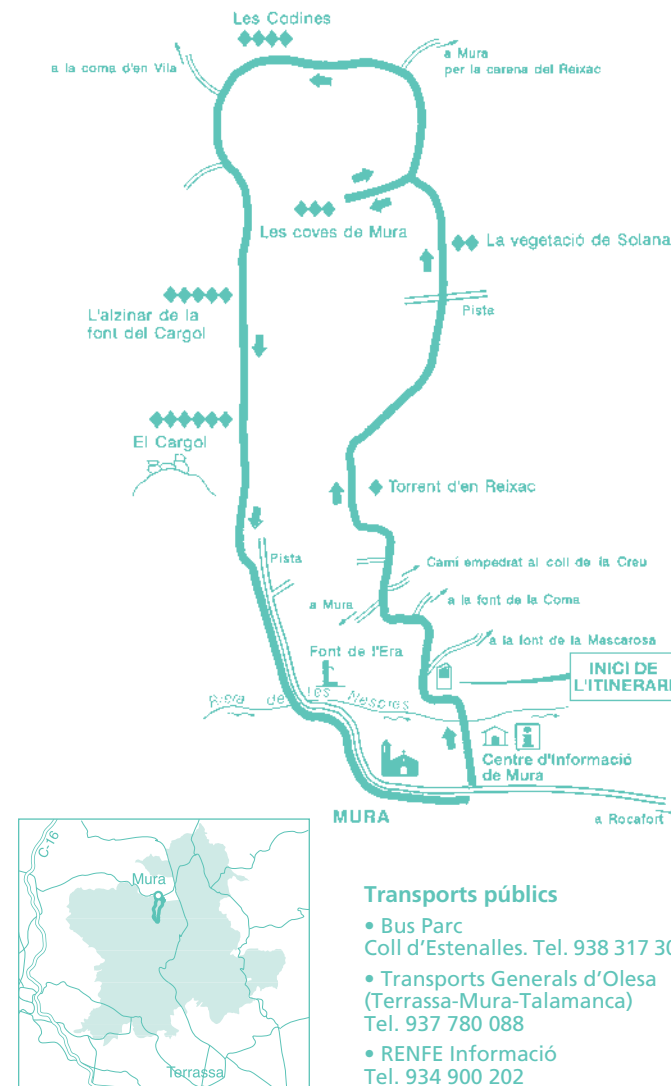
És convenient portar calçat adequat, especialment per entrar a les coves, aigua, fruits secs, binocles i llanterna. Cal ser molt respectuós amb el medi durant tot l'itinerari, sense malmetre la vegetació ni llençar deixalles de cap mena. Les precaucions han de ser extremes a l'interior de la cova, ja que es tracta d'un sistema molt fràgil. No hi deixeu senyals del vostre pas, principalment pel que fa a residus perillosos, com piles i carbur; no trenqueu les formacions rocalloses ni embruteu les parets. Per visitar les coves, cal anar al Centre d'Informació de Mura dissabtes i festius, de 10.30 a 11 h, des d'on un informador us acompanyarà a fer el recorregut i obrirà i tancarà les coves. La resta de dies de la setmana, les coves romandran tancades als visitants.

Emergències: 112

Àrea d'Espais Naturals Diputació de Barcelona

Horari: feiners, de 8 a 15 h
Comte d'Urgell, 187
08036 Barcelona
Tel. 934 022 400
Fax 934 022 926
xarxaparc@diba.cat
www.diba.cat/parcsn

Transports públics

- Bus Parc Coll d'Estenalles. Tel. 938 317 300
- Transports Generals d'Olesa (Terrassa-Mura-Talamanca) Tel. 937 780 088
- RENFE Informació Tel. 934 900 202

Producció: Direcció de Comunicació. DL: B-

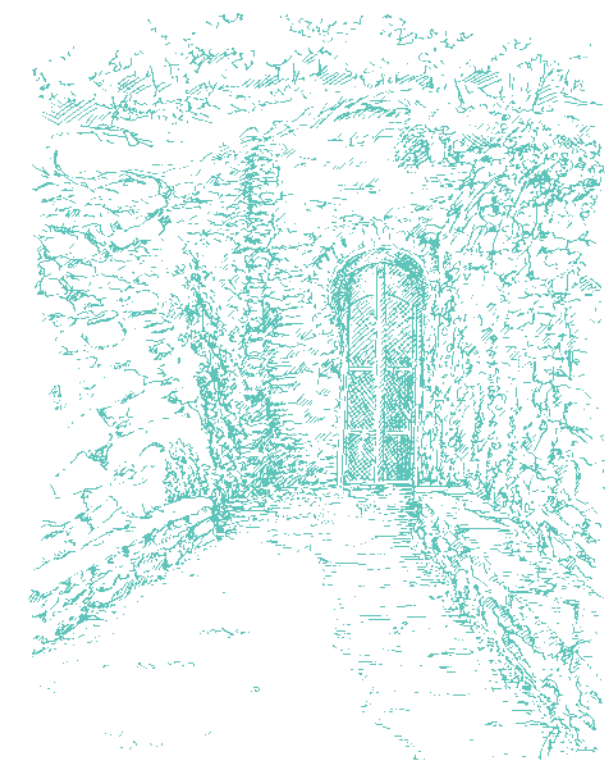

Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac

EXCURSIONS SENYALITZADES

Les coves de Mura: entre valls i cingleres

Les coves de Mura: entre valls i cingleres

En aquest recorregut descobrirem algunes claus per interpretar el relleu i la geologia del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Alhora, tindrem l'ocasió de veure alguns exemples de la influència que aquests factors, juntament amb el clima, tenen sobre la vegetació. L'itinerari surt del Centre d'Informació de Mura. Si volem visitar les coves, caldrà que fem la reserva al mateix Centre, des d'on un informador ens acompanyarà per fer el recorregut.

 Prenem el carrer que baixa cap a la riera de Nespres, on trobem la fita d'inici d'itinerari, amb les etiquetes de color vermell, i anem pel corriol que corre paral·lel al curs d'aigua. Poc després de trobar l'aviari, trobem una bifurcació que cal seguir a l'esquerra. Si seguim el camí principal, durant alguns metres trobarem diversos desviaments menors, que evitarem. Menció especial mereix, però, un dels que apareix a la dreta: és l'antic camí empedrat de Mura a Montserrat, que enllaça amb el camí Ral. Poc després, travessem un petit torrent, comencem a veure algunes balmes i entrem al llit del torrent d'en Reixac. Cal extreure la precaució quan aquest tram pugui estar mullat o gelat.

◆ El torrent d'en Reixac

El passeig sobre la llera ens revela la naturalesa del rocam. És un conglomerat, format per còdols units per un ciment, que pot ser argilós, de color rogenc, o calcari, de color grisós. L'aigua erosiona aquesta roca. Així, les balmes es formen quan una franja de material erosionable, que és al dessota d'una capa de material més resistent, és atacat per l'aigua i en resta el refugi natural. El torrent d'en Reixac, com molts d'altres, discorre sobre roca nua. Si el corrent d'aigua troba una capa de roca més erosionable, l'excava i en resulta un salt d'aigua. Aquesta mateixa erosió és la que provoca les figures capritxoses que coronen les muntanyes del parc natural, i les esquerdes que donen lloc a les canals, les coves i els avencs.

 En sortir de la llera, el corriol es fa enfiladís en suau pendent. Travessarem una pista forestal, que ignorem, i continuarem camí amunt. En aquesta zona, la vegetació és poc frondosa, sobretot comparada amb la que ara podem observar als vessants de l'altra banda de la vall.

◆◆ La vegetació de solana

Les característiques del rocam que hem esmentat condicionen la vegetació del parc natural. El conglomerat és una roca força permeable i rica en esquerdes, que engoleix amb facilitat l'aigua que hi cau. A més, els pendents dificulten la retenció de sòl. Tot plegat fa que la vegetació que hi creix sigui limitada, tret d'aquells paratges d'obaga o de les canals, on la humitat és més alta. En aquest vessant, que és solell, trobem un alzinar esclarissat, barrejat amb pineda i amb profusió d'arbusts com el romaní, les estepes, el càdec, l'arboç, el boix o la savina, molt resistents a la sequera.

 Continuarem corriol amunt seguint la vall d'en Reixac, fins que després d'una estona arribarem a un encreuament de camins. El de la dreta puja dalt la carena. Després hi tornarem, però de moment prenem el de l'esquerra, que ens porta directament a les coves de Mura. La cova està tancada amb una porta metàl·lica. Per visitar la cova, sempre acompanyats per un informador, convé disposar d'una llanterna, casc, bon calçat i una actitud ben respectuosa, no malmetre les formacions ni deixar-hi escombraries. En marxar, assegureu-vos que la porta queda ben tancada.

◆◆◆ Les coves de Mura

Les coves són una altra expressió de la dinàmica geomorfològica del massís de Sant Llorenç i la serra de l'Obac. Són cavitats que s'endinsen en les entranyes de la roca, produïdes també per la dissolució de les roques per l'aigua. En general, si són horitzontals reben el nom de coves, mentre que el qualificatiu d'avenc queda reservat per als pous verticals. L'aigua porta dissolts carbonats que, dins de les coves, precipiten i esculpeixen figures d'una rara bellesa: les stalactites, les stalagmites, les columnes, les banderes o les perles. Les coves de Mura són, en realitat, una sola galeria d'uns dos-cents metres de fondària. Descobertes a mitjan segle passat per un pagès que, segons la llegenda, observà com un ocell entrava i sortia d'unes bardisses que n'ocultaven l'accés, tenen l'atractiu principal a la sala d'entrada, on destaca una columna ben formada.

 Desfem el camí que ens ha dut a la cova fins que trobem, al corriol principal, l'encreuament que ens ha de portar a la carena, concretament al collet d'en Reixac, després d'una pujada accentuada però curta. En arribar, trenquem

a l'esquerra i, a poc a poc, entrem en els paratges rocossos que coronen la carena, des d'on, en dies clars, s'observa una magnífica panoràmica del massís de Sant Llorenç, la serra de l'Obac i Montserrat. En aquest punt, podem observar un bell exemple viu del concepte de successió vegetal que es desenvolupa a les codines.

◆◆◆◆ Les codines

El camí voreja els vessants costeruts desproveïts de sòl i vegetació. A la dreta veiem codines de roca nua. A l'esquerra, en canvi, el pendent és més suau, i algunes plantes poden començar a arrelar entre les esquerdes. D'aquesta manera retenen una mica de terra, on a poc a poc poden arrelar altres espècies de més port. Així s'inicia el procés de creació d'un sòl estable. Des del camí fins a la carena podem observar tota la seqüència de la successió vegetal: en primer terme creixen les pioneres farigoles, sobre un sòl encara minso; després les segueixen, per aquest ordre, el romaní, les estepes, les savines i, finalment, les alzines. Això ens demostra, també, l'important paper de les farigoles com a fixadores de sòl i com a colonitzadores. Cal, doncs, evitar del tot recol·lectar-la.

 Seguim endavant fins a un altre encreuament de camins. Prenem el desviament a l'esquerra. El de la dreta ens duria a la coma d'en Vila. Ara som plenament a la carena i, pocs minuts després, se'ns planteja una altra disjuntiva. El camí de la dreta s'enfila i ressegueix la carena, però després queda tallat per uns despreniments de roca recents. L'altra la voreja per l'esquerra. És aquest el que hem d'escollir. Ens endinsem en un sector de bosc humit, però abans, en una recolzada del camí, trobarem la font del Cargol.

◆◆◆◆◆ L'alzinar de la font del Cargol

Les escasses fonts del parc natural són producte de la surgència de l'aigua que s'ha anat escolant per les esquerdes del rocam. En un punt concret, i en trobar capes de materials impermeables, l'aigua es veu forçada a emergir a l'exterior. Aquest vessant, a l'obaga, presenta un alzinar ben constituït. De seguida hi sentim una impressió de frescor que s'agraeix especialment els dies d'estiu. Acompanyen l'alzinar un marfull abundant, el boix i el galzeran, a més d'alguns exemplars típicament frescals de blada i de roure. Malgrat que les condicions geològiques no han variat, el vessant, a redós de la insolació que rep la solana, conserva un índex d'humitat que permet l'establiment d'una vegetació frondosa.

 Si continuem el camí podem comprovar els efectes d'un important despreniment de roca, que confirma l'estructura esquerpada del conglomerat que conforma aquestes muntanyes. La caiguda de blocs és la que ha tallat el camí carener. Curiosament, si en aquest punt girem la vista al vessant oposat, podem observar un altre despreniment similar. Pocs metres després de seguir el corriol, i per sobre dels nostres caps, trobarem una de les figures capritxoses, que ara esmentàvem, que abunden al parc natural. Aquesta representa fidelment un cargol.

◆◆◆◆◆ El Cargol

L'erosió lenta de l'aigua sobre la roca és la que genera les nombroses esquerdes que crivellen aquests rocams. Aquestes fissures, que tècnicament anomenem diàclasis, es van obrir a poc a poc i aïllen els blocs que, tot d'una, cedeixen sota l'atracció de la gravetat i es precipiten muntanya avall. Aquest procés és dinàmic i continu, té lloc des de fa milions d'anys i encara continua. L'erosió del conglomerat, d'altra banda, dona lloc a formes que els pobladors han batejat amb noms d'elements quotidians. Així, el Bolet, el Cavall Bernat, els Plecs de llibre o, en aquest cas, el Cargol, on es reconeixen el cap, el cos i la conquilla del mol·lusc.

 La tornada cap a Mura segueix el corriol fins arribar a una pista de muntanya. Ignorem una altra pista que no es dirigeix al poble i continuem per travessar la riera de Nespres, al marge esquerre de la qual veiem la font de l'Era. Seguirem caminant en paral·lel al curs d'aigua fins que arribem a l'església, on enfilarem pel carrer que puja i arribarem de nou al Centre d'Informació de Mura.